

ยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

The Strategies on Moderate Class More Knowledge Policy Implementation of Small Schools under NakhonRatchasima Primary Educational Service Area Office

สุระศักดิ์ ฉายขุนทด¹, บรรจบ บุญจันทร์², จตุรงค์ ณะสีลังกูร³

Surasak Chaykhuntod¹, Banjob Boonchan², Chaturong Thanaseelangun³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ นำเสนอยุทธศาสตร์ และประเมินยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี การวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. องค์ประกอบของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก มีองค์ประกอบหลัก 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การส่งเสริม สนับสนุน 1.1) พัฒนาบุคลากร 1.2) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร 1.3) ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม และ 1.4) ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ 2) การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2.1) จัดทำโครงการสร้างเวลาเรียน 2.2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียน 2.3) จัดทำ/คัดเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2.4) คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ 2.5) วิจัย/ติดตามลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3) การควบคุมคุณภาพ 3.1) นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ 3.2) วิจัย/ประเมินผลและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

2. สภาพปัจจุบันของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 1.16 โดยด้านการส่งเสริม สนับสนุนมีค่าความแตกต่างสูงที่สุดเท่ากับ 1.26

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

^{2,3} โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

¹ Ph.D. Candidate in Educational Administration, NakhonRatchasimaRajabhat University

^{2,3} Department of Educational Administration, NakhonRatchasimaRajabhat University

3. ยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุน และการพัฒนาคุณภาพ

4. ผลการประเมินยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

Abstract

This research aimed 1) to examine the factors, current and desired state, to create and evaluate strategies of moderate class more knowledge policy implementation in small schools under NakhonRatchasima Primary Educational Service Area Office. Mixed method research was used and classified into 4 steps according to research objectives. The salient points found that:

1. The moderate class more knowledge policy implementation in small schools consisted of 3 core factors and 11 sub-factors: 1) supporting 1.1) personnel development 1.2) budget and resource allowance 1.3) work participation 1.4) academic support 2) providing activities on moderate class more knowledge 2.1) creating learning structure project 2.2) school curriculum structure 2.3) selecting activities on moderate class more knowledge 2.4) school board approved 2.5) providing activities on moderate class more knowledge and follow up activities 3) quality controlling 3.1) supervising on moderate class more knowledge 3.2) research/evaluation and activity development.

2. The current states on moderate class more knowledge policy implementation in small schools, as whole was at a medium level. The desired states, as whole was at a highest level. The differences between current and desired states was equal of 1.16, specially on support aspect was at a highest difference of 1.26.

3. There were 3 strategies on moderate class more knowledge policy implementation in small schools, namely: 1) creating education quality development participation 2) supporting and 3) quality development.

4. The evaluating of strategies on moderate class more knowledge policy implementation in small schools on propriety and feasibility found that as whole was at a highest level.

Keywords: Strategy, moderate class more knowledge, policy implementation

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำริสในเรื่องการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องคุณภาพรวมทั้งประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้นการเรียนการสอนเนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงมีพระราชดำริให้มีการนำองค์ 4 แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต โดยทรงมีพระราชดำริให้นำทั้งสองเรื่องมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558: 1)

ผลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557: 3) และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่างๆ พบว่าคุณภาพการศึกษาของไทยตาม พ.ร.บ.การศึกษา พ.ศ. 2542 ยังไม่ประสบผล ตัวชี้วัดทางด้านปริมาณ คือ มีเด็กและเยาวชนไทยด้อยโอกาสประมาณ 5 ล้านคนที่อยู่นอกระบบและที่อยู่ในระบบแต่ต้องออกจากระบบการศึกษา ส่วนทางด้านคุณภาพการศึกษานั้นวัดจากคะแนนสอบ PISA คะแนนสอบ TIMSS หรือคะแนนวัดทักษะภาษาอังกฤษ เด็กไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในอันดับท้ายๆ ความด้อยประสิทธิภาพของการศึกษาไทย ซึ่งให้เห็นว่ารัฐต้องเปลี่ยนการจัดการศึกษาใหม่ การจัดลำดับความสำคัญของการลงทุน การกระจายอำนาจลงสู่หน่วยปฏิบัติ เพื่อเพิ่มความหลากหลายที่จัดการศึกษาที่เน้นตัวเด็กและสนองความต้องการของท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557: 3)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่ม

เวลา” เพื่อลดเวลาเรียนภาควิชาการลงแต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่ผู้เรียนควรเรียนรู้และครูปรับการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมโดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ทุกด้านในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาภายในเวลา 14.30 น. ส่วนเวลาหลังจากนั้นจนถึงเวลาเลิกเรียนให้จัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยเริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ทั้งนี้จะดำเนินการในสถานศึกษาทุกแห่งในปีการศึกษา 2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558: 1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้น้อมนำพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียน แต่จากการดำเนินงาน พบปัญหาในหลายลักษณะ เช่น ครูผู้สอนยังไม่มีปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น การจัดสรรงบประมาณมีไม่เพียงพอในการดำเนินกิจกรรม ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการออกแบบกิจกรรม และปัญหาที่สำคัญประเด็นหนึ่งคือ ขาดความร่วมมือกับชุมชนในการให้การสนับสนุน นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้นั้นมีผลต่อการจัดการศึกษาในสังคม โดยก่อให้เกิดปัญหาการพัฒนาคุณภาพของคนมากขึ้น และควรให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างจริงจัง (วีรนุช พิณฑวนิช, 2544: 23 ; กระทรวงศึกษาธิการ, 2558: 9)

ผู้วิจัยในฐานะได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำกับ ดูแลการนำนโยบายการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนในเขตบริการ ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากที่สุด

จำนวน 15,506 โรงเรียน จากจำนวน 30,922 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5, 2558: 3) โรงเรียนขนาดเล็กมีบริบทที่แตกต่างกัน และยังมีปัญหาในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการและด้านการงานแบบมีส่วนร่วม ถึงแม้เป็นนโยบายเดี่ยวแต่อาจมีรูปแบบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพื่อหายุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กในการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา
3. เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา
4. เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. องค์ประกอบของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติ

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาของประเภทแหล่งข้อมูล ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ ชื่อเรื่อง เนื้อหาสาระสำคัญของเอกสาร จากหนังสือหรือตำรา งานวิจัย บทความวิชาการ บทความวิจัย ฯลฯ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ห้องสมุด และฐานข้อมูลออนไลน์การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยสรุปประเด็นสำคัญเพื่อนำไปสู่การกำหนดองค์ประกอบการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติ

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ประชากร ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 742 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 254 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนมี 2 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่รับผิดชอบงานวิชาการโรงเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. นำเสนอยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน เพื่อพิจารณาการร่างและนำเสนอยุทธศาสตร์เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบบันทึกการร่างยุทธศาสตร์ การเก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมสบาย โฮเทล อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเป็นหลัก

4. การประเมินยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน เพื่อประเมินยุทธศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญ ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมสบาย โฮเทล อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่ามี 3 องค์ประกอบหลัก และ 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การส่งเสริม สนับสนุน ซึ่งมี 4 องค์ประกอบย่อย คือ พัฒนาคณาจารย์ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ 2) การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบย่อย คือ จัดทำโครงการสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำตารางเรียน จัดทำ/คัดเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ คณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ จัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และวิจัย/ติดตามลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3) การควบคุมคุณภาพ ซึ่งมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และวิจัย/ประเมินผลและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

2. สภาพปัจจุบันของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมจะเห็นว่ามีความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 1.16 โดยด้านการส่งเสริม สนับสนุน มีค่าความแตกต่างสูงที่สุดเท่ากับ 1.26 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ค่าความแตกต่าง
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. ด้านการส่งเสริม สนับสนุน	3.42	0.48	ปานกลาง	4.68	0.29	มากที่สุด	1.26
2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	3.48	0.62	ปานกลาง	4.56	0.42	มากที่สุด	1.08
3. ด้านการควบคุมคุณภาพ	3.37	0.60	ปานกลาง	4.54	0.48	มากที่สุด	1.17
รวม	3.44	0.52	ปานกลาง	4.60	0.35	มากที่สุด	1.16

3. ยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมายที่ 1 การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

มาตรการ ประกอบด้วย 5 มาตรการ เช่น 1) คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผนให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ 2) โรงเรียนประสานการดำเนินงานตามมติการประชุมในเรื่องการอนุมัติ อนุญาต สั่งการ เร่งรัดการดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 5 กลไก เช่น 1) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

เป้าหมายที่ 2 มีการพัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนการที่หลากหลาย

มาตรการ ประกอบด้วย 4 มาตรการ เช่น 1) การสร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน 2) การส่งเสริมสนับสนุนสร้างความเข้าใจในการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 กลไก เช่น 1) โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) โครงการพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุน

เป้าหมายที่ 1 มีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่พอเพียงต่อการดำเนินโครงการ

มาตรการ ประกอบด้วย 6 มาตรการ เช่น 1) การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) โรงเรียนจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา

การจัดทำงบประมาณที่สอดคล้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 4 กลไก เช่น 1) โครงการจัดการทรัพยากรและจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา 2) โครงการพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

เป้าหมายที่ 2 มีการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

มาตรการ ประกอบด้วย 4 มาตรการ เช่น 1) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) โรงเรียนประสานความร่วมมือในพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรต่าง ๆ

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 5 กลไก เช่น 1) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ 2) โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เป้าหมายที่ 3 มีการบริหารจัดการเชิงระบบที่เป็นรูปธรรม

มาตรการ ประกอบด้วย 5 มาตรการ เช่น 1) มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารชัดเจน 2) มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 3 กลไก เช่น 1) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา (SBM) 2) โครงการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลการบริหารวิชาการอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพ

เป้าหมายที่ 1 มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพที่สอดคล้องกับนโยบาย

มาตรการ ประกอบด้วย 5 มาตรการ เช่น 1) โรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ของโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม 2) โรงเรียนมีการวิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเหนือสถานศึกษาประกอบการดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 1) โครงการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) โครงการวิเคราะห์การวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียน

เป้าหมายที่ 2 มีการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นรูปธรรมและตอบสนองนโยบาย

มาตรการ ประกอบด้วย 3 มาตรการ เช่น 1) โรงเรียนจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้แทนชุมชนผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 3 กลไก เช่น 1) โครงการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา 2) โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

เป้าหมายที่ 3 มีการดำเนินโครงการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง

มาตรการ ประกอบด้วย 6 มาตรการ เช่น 1) โรงเรียนวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 6 กลไก เช่น 1) โครงการประชุมคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา 2) โครงการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน

เป้าหมายที่ 4 นี้เทศ กำกับ ติดตาม รายงานประเมินผล

มาตรการ ประกอบด้วย 7 มาตรการ เช่น 1) โรงเรียนร่วมจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง และชุมชนรับทราบ 2) โรงเรียน จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 5 กลไก เช่น 1) โครงการวางระบบ ตรวจสอบ ติดตาม รายงานประเมินผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) โครงการนิเทศภายในสถานศึกษา

เป้าหมายที่ 5 มีการวิจัยและพัฒนา โครงการ

มาตรการ ประกอบด้วย 3 มาตรการ เช่น 1) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองใน ด้านการวิจัยการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลด เวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) โรงเรียนสนับสนุนให้มีการ ศึกษาวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ เวลาเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพ นักเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลไกสู่การปฏิบัติประกอบด้วย 3 กลไก เช่น 1) โครงการเพิ่มพูนทักษะวิจัยในการจัดการ เรียนการสอน 2) โครงการวิจัยในชั้นเรียน

4. ผลการประเมินยุทธศาสตร์การนำ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติใน โรงเรียนขนาดเล็ก 1) ด้านความเหมาะสม โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อจำแนกเป็น รายยุทธศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุก ยุทธศาสตร์ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย ได้ดังนี้ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสนับสนุน ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและยุทธศาสตร์ การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการ

ศึกษา 2) ด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุดเมื่อจำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกยุทธศาสตร์ โดย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพยุทธศาสตร์การ สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาและยุทธศาสตร์การส่งเสริมสนับสนุน

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบของการนำนโยบายลด เวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน ขนาดเล็ก พบว่ามี 3 องค์ประกอบหลัก และ 11 องค์ประกอบย่อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการต้องการให้นักเรียนได้รับการ พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามความสนใจ และ ความถนัดของแต่ละบุคคล และมีความสุขกับการ เรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เวชฎกิติ อังกนะ ภัทรขจร (2555: 1) ที่มีความเห็นว่า เป็นการ เตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตของผู้เรียน ซึ่ง ต้องการเปลี่ยนจากการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณ ไปสู่การจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ ต้องการ เพิ่มการจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพและลดการ จัดการศึกษาในเชิงปริมาณซึ่งการเพิ่มการจัดการ ศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ การเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ ในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดของตนเอง ส่งเสริม ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการใช้แนวการ สอนหรือวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้ผู้เรียน ประสพผลสำเร็จทางการเรียนรู้ ส่วนการลดการ จัดการศึกษา ในเชิงปริมาณ คือ การลดบทบาท ของครูจากผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้เรียน สร้างความรู้ การลดการเรียนรู้อยู่โดยการท่องจำ การ สอบ และการหาคำตอบ และสอดคล้องกับแนว นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ (2558: 3) ที่ระบุว่า กิจกรรมเป็นทางเลือกสนองตอบความ

สนใจ ความถนัดของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เรียนรู้หลักการสร้างความรู้ผ่านกระบวนการและ กิจกรรม (Process and content) ลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นอิสระและปลอดภัยปรับบทบาทครูจากการเป็นผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาชี้แนะ (Coach & Mentor) และครูผู้สอนควรใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและเป็นการประเมินตามสภาพจริงวิเคราะห์คุณภาพ และพัฒนาการของนักเรียนมากกว่าการประเมินนักเรียนจากการสอบเท่านั้น

2. สภาพปัจจุบันของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 1.16 โดยด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีความแตกต่างสูงที่สุดเท่ากับ 1.26

2.1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการมีความแตกต่างสูงที่สุดเท่ากับ 1.40 และผู้วิจัยได้นำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทั้งอำนาจการโรงเรียนและครูวิชาการต่างเห็นว่าการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะช่วยทำให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ครูต้องจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกันผู้เรียนกับครู และครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาและสถานศึกษากับชุมชนเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียนสอดคล้องกับการ

ศึกษาของ จีระ พระสุพรรณ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล คือ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม

2.2 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบและจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีค่าความแตกต่างสูงที่สุดเท่ากับ 1.11 ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมสนับสนุน ที่เป็นเช่นนี้เพราะการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เพราะนโยบายนี้เป็นนโยบายใหม่ล่าสุดของกระทรวงศึกษาธิการ บางโรงเรียนอาจจะมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา หรือมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน อาจทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้วยเหตุนี้ การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการจึงเป็นกลยุทธ์ที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของ คัมภีร์สุดแท้ (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบหลักที่ 1 ขอบข่ายการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มี 11 องค์ประกอบย่อย คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การวางแผนด้านวิชาการ การเรียนการสอนและการพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนาหนังสือ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการดำเนินเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา การแนะแนวการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

ของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาบุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กรอื่นที่จัดการศึกษา

2.3 ด้านควบคุมคุณภาพ เมื่อพิจารณา เป็นรายองค์ประกอบพบว่า การวิจัย/ประเมินผล และพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มีค่า ความแตกต่างสูงที่สุดเท่ากับ 1.17 ซึ่งผู้วิจัยได้นำ ไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพที่เป็น เช่นนี้อาจเนื่องมาจากการควบคุมคุณภาพมี เป้าหมายหลักเพื่อการควบคุมคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจทำได้หลากหลายวิธี เช่น ใช้การนิเทศ ภายในการเสวนาสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษา และพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการและกิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และเป็นเครื่องมือการ พัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องนอกจาก นี้ ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนากระบวนการ บริหารจัดการเวลาเรียนอย่างเป็นระบบทั้งนี้เพื่อ ให้เกิดการควบคุมคุณภาพมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาของ จรุงญ จับบัง (2554) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กด้วย กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษา พบว่ารูปแบบการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาระบบการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา 3) การเสริม สร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนใน การจัดการศึกษาโดยมีรูปแบบ คือการพัฒนาคนใน ด้านความชำนาญในทักษะด้านสารสนเทศ การ สร้างขวัญและกำลังใจ และการพัฒนาโครงสร้าง

การทำงานที่เหมาะสม การพัฒนาระบบงานใน ด้านการผลิตสื่อ การใช้แผนการสอนคละชั้น การ นิเทศ และส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรม การ มีส่วนร่วมในด้านเครือข่ายชุมชนและทรัพยากร และการเสริมสร้างศักยภาพในด้านการหมุนเวียน การสอนของครู หมุนเวียนสถานที่และระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน จากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะนำ ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก 4 ด้าน คือคุณภาพ ครู คุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพนักเรียน และคุณภาพการเรียนการสอน

3. ยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลา เรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึ กษานครราชสีมา มี 3 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและยุทธศาสตร์การส่งเสริม สนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทั้งสามยุทธศาสตร์ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่างยุทธศาสตร์โดย อาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบของ การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การ ปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก และผลการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติใน โรงเรียนขนาดเล็ก แล้วนำมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมพิจารณาปรับแก้ด้วยคำ สำนวน ของแต่ละ ยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย มาตรการ และกลไกสู่การปฏิบัติ จึงทำให้ได้ยุทธศาสตร์ การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การ ปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งสามยุทธศาสตร์ ดังกล่าว

4. ผลการประเมินยุทธศาสตร์การนำ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ

ศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

4.1 ด้านความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากยุทธศาสตร์ทั้งสามยุทธศาสตร์ดังกล่าวผ่านการพิจารณาปรับแก้จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในระยะที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบร่วมกันและอธิบายที่มาของการสร้างยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้ผู้ทรงคุณวุฒิเกิดความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้การประเมินยุทธศาสตร์ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ คัมภีร์ สุดแท้ (2552) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและองค์ประกอบหลักทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผลประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมากผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับการศึกษาของจิระพระสุพรรณ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นด้วยและสนับสนุนทุกข้อกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน

4.2 ความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นว่าทั้งสามยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกันดีทั้งเป้าหมาย มาตรการ และกลไกสู่การปฏิบัติ การกำหนดยุทธศาสตร์มีอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการศึกษาเชิง

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ด้วยเหตุนี้ ยุทธศาสตร์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก จึงมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของ คัมภีร์ สุดแท้ (2552) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและองค์ประกอบหลักทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผลประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมากผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรคำนึงถึงการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการเพื่อให้การควบคุมคุณภาพของการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้ผู้เรียนยังคงได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.2 การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบในทุกๆ กิจกรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

1.3 การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่ม

เวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรมี การวิจัย/ประเมินผลและพัฒนากิจกรรมลดเวลา เรียนเพิ่มเวลารู้เป็นระยะๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำกับ ติดตาม ประสิทธิภาพของนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้ง ต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ

การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การ ปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เอื้อและ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายลดเวลา เรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก

2.3 ควรมีการศึกษายุทธศาสตร์การนำ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กลุ่มวิจัยและพัฒนา นโยบาย.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). *การพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จรรยา จีบบัง. (2554). *รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนารองเรียนขนาดเล็ก ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ศ., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2548). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- จีระ พระสุพรรณ. (2554). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). *การบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อโลกใบเล็ก*. กรุงเทพฯ: พรึกหวาน กราฟฟิค.
- วันชัยมีชาติ. (2550). *การบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2550). *การวิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรนุช ปิณฑวนิช. (2543). *เรื่องจากปก: ความคืบหน้าปฏิรูปการศึกษา 1 ปี หลัง พ.ร.บ.ฯ. สานปฏิรูป*, 3 (29), 16-21.
- เวชฤทธิ์ อังกะภักขจร. (2555). *การประยุกต์ใช้แนวคิด Teach Less Learn More (TLLM) สู่การจัดการ เรียนรู้ในชั้นเรียนคณิตศาสตร์. วารสารศึกษาศาสตร์*, 23 (1), 45.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. (2558). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2558*. นครราชสีมา: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการจัดกิจกรรมเรียนรู้ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาไทย. *วารสารการศึกษาไทย*, 11 (117), 30-36.

Eisner, E. (1976). Educational connoisseurship and criticism: Their form and functions in education evaluation. *Journal of Aesthetic Education*, 39 (2), 192-193.